

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Ökumenizmus

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Római Katolikus Teológia
1.3. Intézet	Didaktikai Teológia
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Didaktikai Teológia (Vallástanár)
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Ökumenizmus			A tantárgy kódja	RLM1203
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Prof. dr. Zamfir Korinna				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Prof. dr. Zamfir Korinna				
2.4. Tanulmányi év	2	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja	Kollokvium
2.7. Tantárgy rendszere	Választható			2.8. Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2. előadás	2	3.3. szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5. előadás	28	3.6. szeminárium/labor	28
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					18
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					6
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórással)					14
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
3.5.5. Vizsgák					4
3.5.6. Más tevékenységek					2
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					47
3.8. A félév összóraszám					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	-
4.2. kompetenciabeli	A hallgató képes felismerni az összefüggést a történelmi kontextus és a különböző felekezetek tanai között

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Microsoft Teams, okostábla
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Microsoft Teams, okostábla, könyvtár

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia

CP1	C1. A római katolikus teológia és a Katolikus Egyház alapvető etikai elveinek bemutatása a pedagógiai tevékenységben. C1.1 A római katolikus egyház tanrendszerének és etikai elveinek magyarázata és értelmezése a pedagógiai tevékenység során. C1.2 A vallás kutatásának és annak társadalmi vonatkozásainak vizsgálatához szükséges alapelvek és módszerek alkalmazása. C1.3 A hallgató képes bemutatni a hitigazságokat a doktrína normatív tartalma és a tudományok közötti párbeszéd keretében, az egyházi közösség és a civil társadalom között, valamint az ökumenikus párbeszéd szellemében más keresztény felekezetekkel.
CP2	C2. A római katolikus teológia tantervi tervezése és oktatása, a szent szövegekkel és a Tanítói Hivatal tanításával összhangban. C2.1 A római katolikus vallás fogalmainak meghatározása, bemutatása és világos, pontos magyarázata a pedagógiai tevékenység során. C2.2 Az a képesség, hogy a bibliai források és a Katolikus Egyház tanításának tartalmát érvekkel alátámasztva közvetítse, az életkornak megfelelő katechetikai módszerekkel. C2.3 A római katolikus vallás területén a tananyag értékelése és kritikai elemzése.
CP4	C4. A vallási és kulturális kontextus azonosítása és elemzése közösségekben, többfelekezetű környezetben, valamint részvétel pasztorális és közösségi tevékenységekben. C4.1 A katolikus tanítás és az Egyház erkölcsi elveinek bemutatására való képesség az akadémiai követelményeknek megfelelően. C4.2 Képesség a nyílt párbeszédre más felekezetekkel és a társadalommal. C4.3 A saját vallási hagyomány sajátosságainak közvetítése a tolerancia szellemében, multikulturális és többfelekezetű környezetben. C4.4 Képesség alapkutatási tevékenységek végzésére más, a vallás területén dolgozó szakemberekkel együttműködve. C4.5 Tudományos munkák megírásának képessége. C4.6 Képesség részvételre olyan csoportokban, amelyek programokat és közpolitikákat dolgoznak ki a vallás területén. C4.8 Csoportban való munkavégzés képessége a plébánián, katechetikai és lelkipásztori tevékenységek végzésével. C4.9 Vallási és közösségi események, ünnepségek szervezésének képessége.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT1	1. A szakmai feladatok határidőre történő, szigorú, hatékony és felelősségteljes teljesítése, az etikai elvek és a szakmai deontológia betartásával.
CT2	2.1 Közösségek és csoportok vezetésének képessége a plébánián belül, a pappal és más csoportokkal való együttműködés révén.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	Megérti és elmagyarázza a katolikus tanítás teológiai és központi fogalmait, integrálva a bibliai, dogmatikai és történelmi perspektívát.	Kritikusan értelmezi a bibliai szövegeket és az egyházi tanítói hivatal dokumentumait, a megfelelő hermeneutikai elveket és a vallási jelenségek kutatására szolgáló módszereket alkalmazva.
CP2	Leírja a valláspedagógia és -didaktika alapelveit, beleértve a tanítás és az értékelés módszertanát, a bibliai és dogmatikai tartalmakkal összefüggésben.	Vallásórákat és tanulási egységeket tervez, a tanulók életkorának megfelelő didaktikai stratégiákat alkalmazva, és a teológiai nyelvezetet az oktatási kontextushoz igazítja.

CP4	Rendszeresen és racionálisan leírja az alapvető vallási és teológiai fogalmakat, a bibliai szövegek tartalmát és történetét, valamint azok szó szerinti és szimbolikus üzenetét.	Rendszeresen elemzi a teológiai elméleteket és fogalmakat, és vallási tolerancia alapján nyitott a vitatott témákról szóló párbeszédre, valamint több vallási csoport közös keresztény alapjait keresi.
CT1	A hallgató ismeri a szakmai munka szervezésének alapelveit, beleértve a tervezést, a prioritások meghatározását és az időgazdálkodást. Ismeri a teológiai területre jellemző etikai és deontológiai normákat.	Hatékonyan használja a rendelkezésre álló erőforrásokat az akadémiai és szakmai feladatok elvégzéséhez.
CT2	A hallgató ismeri a vezetés és a közösségi menedzsment alapelveit a plébániai kontextusban.	Alkalmazza az etikai normákat konkrét helyzetekben, beleértve az emberekkel és közösségekkel való munkát is.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
A hallgató képes leírni az ökumenikus mozgalom alapelveit és főbb szakaszait, valamint a katolikus egyház viszonyát az ökumenikus mozgalomhoz.
Megfogalmazza a katolikus ökumenizmus teológiai alapjait a II. Vatikáni Zsinat, különösen a Lumen gentium konstitúció fényében (az egyház mint „az üdvösség egyetemes szentsége”).
Megérti az egyház egységéről szóló tanítást és a „subsistit in” fogalmát, valamint a katolikus egyház és a többi egyház és egyházi közösség közötti kapcsolatot.
Leírja az Unitatis redintegratio-ban megfogalmazott ökumenizmus teológiai és pasztorális alapelveit (párbeszéd, megtérés, az egységért való imádság, gyakorlati ökumenizmus).
Alkalmazza az ökumenikus párbeszéd gyakorlati szabályait az Ökumenikus Direktórium szerint, beleértve a pasztorális együttműködést, a szentségi közösség lehetőségeit és korlátait, valamint a más keresztény közösségek életében való részvételt.
Megérti az ökumenizmusra vonatkozó kortárs tanítói hivatali álláspontot, ahogyan azt az Ut unum sint enciklika kifejti (a katolikus egyház visszafordíthatatlan elkötelezettsége az egység mellett)
Ismeri a katolikus egyház és a többi keresztény felekezet közötti főbb tanbeli különbségeket és közös pontokat.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató képes a katolikus egyház ökumenizmusról szóló tanítói hivatali dokumentumait (Lumen gentium, Unitatis redintegratio, Ut unum sint, Ökumenikus Direktórium) megfelelő teológiai fogalmak alkalmazásával értelmezni.
2. Kritikusan elemzi a katolikus egyház és a többi keresztény hagyomány közötti tanbeli különbségeket és hasonlóságokat, az igazság és a szeretet szellemében.
3. Alkalmazza az ökumenikus párbeszéd elveit az akadémiai és lelkipásztori kontextusokban, tiszteletben tartva a katolikus egyház szabályait.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az ökumenizmus. A főbb keresztény hagyományok sajátosságai. Közös hit; teológiai és gyakorlati különbségek.	előadás	Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 5-7, 12-18.
2. Az ökumenikus mozgalom kezdetei. Az EÖT és az ökumenikus párbeszéd.	előadás	Békés, <i>Krisztusban mindnyájan egy</i> , 11-28. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 8-12.
3. A katolikus egyház álláspontja az ökumenikus mozgalommal kapcsolatban 1950 előtt.	előadás	Pius XI, <i>Mortalium animos</i> Békés, <i>Krisztusban mindnyájan egy</i> , 50-60. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 19-28.
4. A katolikus egyház ökumenikus elköteleződése.	előadás	Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 29-33.
5. A <i>Lumen gentium</i> ökumenikus jelentősége. A kommunió-egyháztan.	előadás	<i>Lumen gentium</i> Békés, <i>Egyház</i> , 69-79. Kehl, <i>Die Kirche</i> , 63-93, 419-422 Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 34-36
6. Az <i>Unitatis redintegratio</i> .	előadás	<i>Unitatis redintegratio</i>

		Kránitz, <i>Unitatis redintegratio</i> , 135–159. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 37–49.
7. Az Ökumenikus direktórium.	előadás	Ökumenikus direktórium Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 37–49.
8. <i>Ut unum sint</i> .	előadás	<i>Ut unum sint</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 49–50.
9. Újabb tendenciák a katolikus egyházban (<i>Dominus Iesus</i>).	előadás	<i>Dominus Iesus</i> Kehl, <i>Die eine Kirche und die viele Kirchen</i> Neuner, <i>Kirchen und kirchliche Gemeinschaften</i> , 196–211. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 50–52.
10. A katolikus-ortodox kapcsolat állomásai – lehetőségek és nehézségek. Az uniatizmus kérdése.	előadás	Békés, <i>Krisztusban mindnyájan egy</i> , 45–49 Marga, <i>In dragoste si adevăr</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 186–196. Zamfir, <i>Katolikus–ortodox ökumenizmus</i>
11. A katolikus-protestáns párbeszéd lehetőségei és nehézségei.	előadás	Zamfir K., <i>Ökumenikus teológia</i> , 71–79
12. A megigazulásról szóló katolikus-lutheránus párbeszéd.	előadás	<i>Közös nyilatkozat a megigazulásról</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 172–185
13. Az EÖT egyháztana. A koinonia modell.	előadás	<i>The Nature and Mission of the Church</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 80–88. Vik, <i>Koinonia</i> , 21–48
14. Az ökumenikus Charta. Az ökumenikus párbeszéd mai tendenciái.	előadás	<i>Charta Oecumenica</i> Zamfir, <i>Charta Ecumenica</i> , 21–36. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 221–224.

Könyvészet

Zamfir K., *Ökumenikus teológia*, Kv., 2007.

Zamfir K., *A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd eredményei*, Kv., 2007.

II. János Pál, *Ut unum sint*. „Hogy egyek legyenek” kezdetű enciklikája az ökumenikus törekvésekről, Budapest, 1996

A II. vatikáni zsinat dokumentumai, ford., szerk. Diós I., Budapest, 2000

Hittani Kongregáció, „*Dominus Iesus*” nyilatkozat Jézus Krisztus és az Egyház egyetlen és egyetemesen üdvözítő voltáról, Budapest, 2000.

Keresztények Egységét Előmozdító Pápai Tanács, II. Ökumenikus direktórium. Az ökumenizmus elveinek és szabályainak alkalmazásáról (1993), Római Dokumentumok IV, Budapest, 1996.

Lutheránus Világszövetség, Római Katolikus Egyház, *Közös nyilatkozat a megigazulásról*, Mérleg 2 (2000) 179–190.

WCC, *Baptism, Eucharist, and Ministry*, Geneva: WCC, 2004 (*Keresztség, úrvacsora, lelkési szolgálat*, *Theologiai szemle* 6 [1982], 321–338).

WCC, *The Nature and Mission of the Church*, Geneva: WCC, 2005.

Békés G., *Egyház a Lélek erőterében. Alapvető egyháztani témák a II. vatikáni zsinaton*, Pannonhalma, 1999.

Békés G., *Krisztusban mindnyájan egy. Keresztények egysége – utópia?*, Pannonhalma, 1993.

Kasper, W., Egy Úr, egy hit, egy közösség. A jövő ökumenikus távlatai, *Mérleg* 3 (2002) 280–296.

Kehl, M., *Die Kirche. Eine katholische Ekklesiologie*, Würzburg, 1992.

Kránitz M., *Unitatis redintegratio* határozat az ökumenizmusról, in uő, *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai negyven év távlatából, 1962–2002. A zsinati dokumentumok áttekintése és megvalósulása*, Bp., 2002, 135–159.

Kránitz Mihály, *Együtt az úton. Ökumenikus és vallásközi párbeszéd*, Szent István Társulat, Bp., 2013

Marga, Irímie, *In dragoste si adevăr. Dialogul teologic oficial ortodoxo-catolic, de la Rodos la Balamand*, Cluj, 2000.

Neuner, P., *Kirchen und kirchliche Gemeinschaften*, in M.J. Rainer (szerk.), „*Dominus Iesus*”: *Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche?, Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen*, Münster, 2001, 196–211.
 Neuner, P., *Théologie œcuménique. La quête de l'unité des Églises chrétiennes*, Paris, 2005.
 Schneider, Th. (szerk.): *A dogmatika kézikönyve 1-2.*, Budapest, 1996-1997.
 Tillich, P., *Rendszeres teológia*, Budapest, 1996

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A Lumen gentium ökumenikus vonzatai	diákok előadása, szövegelemzés	Lumen gentium közös olvasása
2. Az Unitatis reintegratio (1)	diákok előadása, szövegelemzés	Az Unitatis reintegratio első két fejezete
3. Az Unitatis reintegratio (2)	diákok előadása, szövegelemzés, kérdések megvitatása	Az Unitatis reintegratio utolsó két fejezete
4. Az Ökumenikus Direktórium az ökumenikus képzésről	diákok előadása, szövegelemzés, kérdések megvitatása	<i>II. Ökumenikus direktórium</i>
5. Az Ökumenikus Direktórium az ökumenikus imádságról és a nem szentségi jellegű istentiszteleti közösség lehetőségeiről	diákok előadása, szövegelemzés, kérdések megvitatása	<i>II. Ökumenikus direktórium</i>
6. Az Ökumenikus Direktórium a szentségi közösség lehetőségeiről és korlátairól	diákok előadása, szövegelemzés, kérdések megvitatása	<i>II. Ökumenikus direktórium</i>
7. Az Ökumenikus Direktórium a vegyes házasságról, a katolikus fél kötelelességeiről. Lehetőségek és problémák	diákok előadása, szövegelemzés, kérdések megvitatása	<i>Ökumenikus Direktórium</i>
8. Egység-modellek	diákok előadása, kérdések megvitatása	Békés, Keresztények egysége, Mérleg 73–90. Fries, Reznició és remény, 136–142. Fries, Rahner, <i>Einigung der Kirchen. Princetoni javaslat</i> Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 340-371.
9. A gyakorlati ökumenizmus lehetőségei	műhely, példák	
10. Roger testvér, Taizé alapítója	diákok előadása, kérdések megvitatása	Spink, K., <i>Roger testvér, Taizé alapítója</i> , Budapest, 1989.
11. Film (<i>Beszélgetés Roger testvérrrel</i>)	film, kérdések megvitatása	
12. Ökumenikus gyakorlat	részvétel ökumenikus eseményen	
13. Ökumenikus gyakorlat	részvétel ökumenikus eseményen	
14. Kollokvium		

Könyvészet

Zamfir Korinna, *Ökumenikus teológia*, Egyetemi Kiadó, Kv., 2007.

Zamfir K., *A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd eredményei*, Egyetemi Kiadó, Kv., 2007.

II. János Pál, *Ut unum sint* („Hogy egyek legyenek” kezdetű enciklika az ökumenikus törekvésekről), SZIT, Budapest, 1996.

Paulus VI., *Matrimonia mixta* (1970), in *Enchiridion Vaticanum*. Documenti ufficiali de la Santa Sede 3, Bologna, 101980, 1440-1453.

A II. vatikáni zsinat dokumentumai, ford., szerk. Diós I., SZIT, Budapest, 2000.

Hittani Kongregáció, „*Dominus Iesus*” nyilatkozat Jézus Krisztus és az Egyház egyetlen és egyetemesen üdvözítő voltáról (ford. Diós I.), SZIT, Budapest, 2000.

Keresztények Egységét Előmozdító Pápai Tanács, *II. Ökumenikus direktórium. Az ökumenizmus elveinek és szabályainak alkalmazásáról* (1993), Római Dokumentumok IV, SZIT, Budapest, 1996.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Evangélikus Egyház, *Ökumenikus eszketési szertartások rendje*, <http://www.katolikus.hu/aktualis/esketes-ajanlas.html>
WCC, *Baptism, Eucharist, and Ministry*, Geneva: WCC, 2004 (*Kereszttség, úrvacsora, lelkesi szolgálat*, *Theologiai szemle* 6 [1982] 321–338).

Ágoston F., Vegyes házasság vagy ökumenikus házasság?, *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica Latina* XLVI.1 (2001) 37–41.

Békés G., Keresztények egysége – utópia?, *Mérleg* 1 (1993) 73–90.

Békés G., *Krisztusban mindnyájan egy. Keresztények egysége – utópia?*, Pannonhalma, 1993.

Békés G., Péteri tisztség és szolgálat az egyházban, in uő, *Krisztusban mindnyájan*, 232–244.

Fries, H., Rezniciu és remény között, *Mérleg* 2 (1991) 136–142.

Fries, H., Rahner, K., *Einigung der Kirchen – reale Möglichkeit. Mit einer Bilanz „Zustimmung und Kritik“ von H. Fries* (QD 100), Freiburg, Basel, Wien, 1985.

Kránitz Mihály: *Együtt az úton. Ökumenikus és vallásközi párbeszéd*; Szt. István Társulat, Bp., 2013

Neuner, P., Ein katholischer Vorschlag zur Eucharistiegemeinschaft, *Stimmen der Zeit* 7 (1993) 443–450.

Neuner, P., *Théologie œcuménique. La quête de l'unité des Églises chrétiennes*, Paris, 2005.

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Az ökumenikus mozgalom történetének, valamint a katolikus egyház álláspontjának ismerete, az ökumenizmus katolikus alapelveinek és az Unitatis redintegratio dekrétum tartalmának ismerete. Az ökumenikus együttműködés és közösség lehetőségeinek és korlátainak ismerete az Ökumenikus Direktórium tükrében	Folyamatos ellenőrzés Kollokvium	75%
9.5 Szeminárium/ Labor	Az Unitatis redintegratio részletes ismerete. Az ökumenikus kapcsolatteremtés képessége más felekezetű személyekkel és közösségekkel	Folyamatos ellenőrzés Szemináriumi dolgozat	25%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az ökumenikus mozgalom, az Egyházak Ökumenikus Tanácsa kialakulásának ismerete, valamint a katolikus egyház ökumenizmushoz való viszonya, és az ökumenizmus katolikus elveinek és gyakorlatának ismerete			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)

Kitöltés időpontja:

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:

31.05.2026

Prof. dr. Zamfir Korinna

Prof. dr. Zamfir Korinna

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató:

4.06.2026

Prof. dr. Nóda Mózes